

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ
TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LA UNIÓN EUROPEA
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÉ UNIE
DEN EUROPÆISKE UNIONS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN UNION
EUROOPA LIIDU KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN UNION
COUR DE JUSTICE DE L'UNION EUROPÉENNE
CÚIRT BHREITHIÚNAIS AN AONTAIS EORPAIGH
SUD EUROPSKE UNIJE
CORTE DI GIUSTIZIA DELL'UNIONE EUROPEA

LUXEMBOURG

EIROPAS SAVIENĪBAS TIESA
EUROPOS SAJUNGOS TEISINGUMO TEISMAS
AZ EURÓPAI UNIÓ BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA TAL-UNJONI EWROPEA
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE UNIE
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI UNII EUROPEJSKIEJ
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DA UNIÃO EUROPEIA
CURTEA DE JUSTIȚIE A UNIUNII EUROPENE
SÚDNY DVOR EURÓPSKEJ ÚNIE
SODIŠČE EVROPSKE UNIJE
EUROOPAN UNIONIN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA UNIONENS DOMSTOL

PRESUDA SUDA

24. studenoga 1993.*

„Nacionalno zakonodavstvo u području određivanja cijena – Preprodaja uz gubitak“

U spojenim predmetima C-267/91 i C-268/91,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku koji je na temelju primjene članka 177. Ugovora o EEZ-u podnio Tribunal de grande instance de Strasbourg (Francuska) i kojim se u kaznenim postupcima pred tim sudom protiv

Bernarda Kecka

i

Daniela Mithouarda

zahtijeva donošenje prethodne odluke o tumačenju pravila Ugovora o EEZ-u koja se odnose na tržišno natjecanje i slobodu kretanja unutar Zajednice,

SUD,

u sastavu: O. Due, predsjednik, G. F. Mancini, J. C. Moitinho de Almeida, M. Diez de Velasco i D. A. O. Edward, predsjednici vijeća, C. N. Kakouris, R. Joliet, F. A. Schockweiler, G. C. Rodríguez Iglesias, F. Grévisse, M. Zuleeg, P. J. G. Kapteyn i J. L. Murray, suci,

nezavisni odvjetnik: W. Van Gerven,

tajnik: D. Louterman-Hubeau, glavna administratorica,

uzimajući u obzir podnesena očitovanja:

- za D. Mithouarda, M. Meyer, avocat au barreau de Strasbourg,
- za B. Kecka, J.-P. Wachsmann, avocat au barreau de Strasbourg,

* Jezik postupka: francuski.

- za francusku vladu, Ph. Pouzoulet, pomoćnik direktora u upravi za pravne poslove Ministarstva vanjskih poslova, i H. Duchêne, tajnik vanjskih poslova u istoj upravi, u svojstvu agenata,
- za grčku vladu, F. P. Georgakopoulos, zamjenik pravnog savjetnika državnog pravnog savjeta, u svojstvu agenta,
- za Komisiju Europskih zajednica, R. Wainwright, pravni savjetnik, i V. Melgar, državna službenica stavljena na raspolaganje pravnoj službi, u svojstvu agenata, uz asistenciju H. Lehman, avocat au barreau de Paris,

uzimajući u obzir izvještaj za raspravu,

saslušavši usmena očitovanja D. Mithouarda, kojeg zastupaju Meyer i Huet, *avocat au barreau de Strasbourg*, francuske vlade i Komisije, na raspravi održanoj 9. ožujka 1993.,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 28. travnja 1993.,

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Dvjesto presudama od 27. lipnja 1991., koje je Sud zaprimio 16. listopada 1991., Tribunal de grande instance de Strasbourg na temelju članka 177. Ugovora o EEZ-u postavio je dva prethodna pitanja o tumačenju pravila tog Ugovora koja se odnose na tržišno natjecanje i slobodu kretanja unutar Zajednice.
- 2 Ta su se pitanja postavila u okviru kaznenih postupaka pokrenutih protiv B. Kecka i D. Mithouarda, koji se kazneno gone zbog toga što su, protivno članku 1. francuskog Zakona br. 63-628 od 2. srpnja 1963., kako je izmijenjen i dopunjen člankom 32. Naredbe br. 86-1243 od 1. prosinca 1986., preprodavali proizvode u neizmijenjenom stanju po cijenama nižim od njihove stvarne nabavne cijene („preprodaja uz gubitak“).
- 3 Bernard Keck i Daniel Mithouard u svoju su obranu tvrdili kako opća zabrana preprodaje uz gubitak, kakva je propisana ovim odredbama, nije u skladu s člankom 30. Ugovora ni s načelima slobodnog kretanja osoba, usluga i kapitala te slobodnog tržišnog natjecanja unutar Zajednice.
- 4 Procijenivši da je nužno zatražiti tumačenje određenih odredaba prava Zajednice, Tribunal de grande instance de Strasbourg prekinuo je oba postupka i uputio Sudu sljedeće prethodno pitanje:

„Je li zabrana preprodaje uz gubitak u Francuskoj propisana u članku 32. Naredbe br. 86-1243 od 1. prosinca 1986. u skladu s načelima slobodnog kretanja robe,

usluga i kapitala, slobodnog tržišnog natjecanja na zajedničkom tržištu i nediskriminacije na temelju državljanstva utvrđenima Ugovorom o osnivanju EEZ-a od 25. ožujka 1957., a osobito njegovim člancima 3. i 7., s obzirom na to da bi francusko zakonodavstvo u biti moglo narušavati tržišno natjecanje:

- (a) s jedne strane zbog toga što kao kazneno djelo određuje samo preprodaju uz gubitak i zato što iz domašaja zabrane isključuje proizvođača koji može slobodno na tržištu prodavati proizvod koji proizvede, obrađuje ili poboljšava, makar i neznatno, po cijeni nižoj od njegove proizvodne cijene;
 - (b) s druge strane zato što narušava, osobito u pograničnim područjima, tržišno natjecanje između različitih gospodarskih subjekata na temelju njihovoga državljanstva i mjesta u kojem imaju poslovni nastan.“
- 5 Za potpuniji prikaz činjeničnog stanja u glavnom postupku, tijekom postupka i pisanih očitovanja podnesenih Sudu upućuje se na izvještaj za raspravu. Ovi dijelovi spisa u nastavku se spominju samo u mjeri u kojoj je to potrebno za obrazloženje odluke Suda.
 - 6 Na početku je potrebno utvrditi kako odredbe Ugovora koje se odnose na slobodno kretanje osoba, usluga i kapitala unutar Zajednice ne utječu na opću zabranu preprodaje uz gubitak koja se odnosi na stavljanje robe u promet i stoga nisu relevantne za pitanje o kojemu je riječ u glavnom postupku.
 - 7 Nadalje, što se tiče načela nediskriminacije propisanog u članku 7. Ugovora, iz zahtjeva za prethodnu odluku proizlazi da nacionalni sud dovodi u pitanje sukladnost ove odredbe sa zabranom preprodaje uz gubitak, s obzirom na to da ona poduzeća na koja se primjenjuje dovodi u nepovoljniji položaj u odnosu na njihove konkurente koji posluju u državama članicama gdje je preprodaja uz gubitak dopuštena.
 - 8 Može se smatrati da u tom pogledu činjenica da se na poduzeća koja obavljaju djelatnost prodaje u različitim državama članicama primjenjuju različita zakonodavstva od kojih jedna zabranjuju, a druga dopuštaju preprodaju uz gubitak ne predstavlja diskriminaciju u smislu članka 7. Ugovora, s obzirom na to da se nacionalno zakonodavstvo o kojemu je riječ u glavnom postupku primjenjuje na svaku djelatnost prodaje koja se obavlja na nacionalnom području, bez obzira na državljanstvo onih koji je obavljaju (vidjeti presudu od 14. srpnja 1988. u predmetu Lambert, 308/86, *Recueil*, str. 4369.).
 - 9 Naposljetku, iz prethodnog pitanja proizlazi da sud koji je uputio zahtjev traži pojašnjenje glede mogućih negativnih učinaka na tržišno natjecanje koje bi pravila o kojima je riječ mogla imati, pozivajući se na temeljna načela Zajednice opisana u članku 3. Ugovora, a da se pritom ne poziva na posebna pravila Ugovora iz područja tržišnog natjecanja kojima se ista provode.

- 10 U tim okolnostima, uzimajući u obzir argumente koji su izneseni kao i rasprave koje su se odvile pred Sudom, a u cilju davanja korisnog odgovora sudu koji je uputio zahtjev, potrebno je ispitati zabranu preprodaje uz gubitak sa stajališta slobodnog kretanja robe.
- 11 U smislu članka 30. zabranjena su količinska ograničenja uvoza između država članica kao i sve mjere s istovrsnim učinkom. Prema ustaljenoj sudskoj praksi, svaka mjera koja može, izravno ili neizravno, stvarno ili potencijalno, ograničiti trgovinu unutar Zajednice predstavlja mjeru s istovrsnim učinkom kao količinsko ograničenje.
- 12 Potrebno je utvrditi da nacionalnom zakonodavstvu koje propisuje opću zabranu preprodaje uz gubitak nije cilj urediti trgovinu robom između država članica.
- 13 Istina je da bi takvo zakonodavstvo moglo ograničiti opseg prodaje, time i opseg prodaje proizvoda iz drugih država članica, s obzirom na to da trgovcima uskraćuje jednu od metoda promocije prodaje. Međutim, ostaje otvoreno pitanje je li takva mogućnost dovoljna da se zakonodavstvo o kojemu je riječ okarakterizira kao mjera s istovrsnim učinkom kao količinsko ograničenje uvoza.
- 14 Budući da se trgovci sve više pozivaju na članak 30. Ugovora kako bi osporavali sva pravila čiji je učinak takav da ograničava njihovu trgovinsku slobodu čak i kad ta pravila nisu usmjerena na proizvode iz drugih država članica, Sud smatra nužnim preispitati i pojasniti svoju sudsku praksu u vezi s tim pitanjem.
- 15 U tom pogledu potrebno je podsjetiti da, sukladno sudskoj praksi iz predmeta *Cassis de Dijon* (presuda od 20. veljače 1979., *Rewe–Zentral*, 120/78, *Recueil*, str. 649.), mjere s istovrsnim učinkom zabranjene člankom 30. čine one prepreke slobodnom kretanju robe koje su, u nedostatku usklađivanja zakonodavstava, rezultat primjene na robu porijeklom iz drugih država članica, u kojima je zakonito proizvedena i stavljena u promet, pravila koja se odnose na uvjete kojima ta roba treba udovoljiti (poput onih koji se odnose na naziv, oblik, dimenzije, težinu, sastav, prezentaciju, označavanje, pakiranje), čak i kad se ta pravila bez razlike primjenjuju na sve proizvode, i kada se njihova primjena ne može opravdati ciljem javnoga interesa koji ima prednost pred slobodnim kretanjem robe.
- 16 Za razliku od toga, potrebno je utvrditi da, suprotno onomu kako je dosad suđeno, primjena na proizvode iz drugih država članica nacionalnih odredaba koje ograničavaju ili zabranjuju određene načine prodaje ne ograničava izravno ili neizravno, stvarno ili potencijalno, trgovinu između država članica u smislu presude *Dassonville* (presuda od 11. srpnja 1974., 8/74, *Recueil*, str. 837.), pod pretpostavkom da se te odredbe primjenjuju na sve relevantne trgovce koji obavljaju djelatnost na nacionalnom području i pod pretpostavkom da na isti način utječu, pravno ili činjenično, na stavljanje u promet domaćih proizvoda i proizvoda iz drugih država članica.

- 17 Zapravo, ako su ti uvjeti ispunjeni, primjena takvih pravila na prodaju proizvoda iz neke druge države članice koji ispunjavaju zahtjeve što ih je odredila ta država nije takve naravi da bi im onemogućila pristup tržištu ili da bi taj pristup ometala išta više nego što ometa pristup domaćim proizvodima. Takva pravila stoga ne ulaze u doseg članka 30. Ugovora.
- 18 Stoga bi nacionalnom sudu trebalo odgovoriti da članak 30. Ugovora o EEZ-u treba tumačiti na način da se ne primjenjuje na zakonodavstvo države članice koje propisuje opću zabranu preprodaje uz gubitak.

Troškovi

- 19 Troškovi francuske i grčke vlade te Komisije Europskih zajednica, koje su Sudu podnijele očitovanja, ne nadoknađuju se. Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka.

Slijedom navedenog,

SUD,

odlučujući o pitanjima koja mu je postavio Tribunal de grande instance de Strasbourg svojim dvjema presudama od 27. lipnja 1991., presuđuje:

Članak 30. Ugovora o EEZ-u treba se tumačiti na način da se ne primjenjuje na zakonodavstvo države koje propisuje opću zabranu preprodaje uz gubitak.

Potpisi

Due Mancini Moitinho de Almeida Díez de Velasco

Edward Kakouris Joliet Schockweiler

Rodríguez Iglesias Grévisse Zuleeg Kapteyn Murray

Kako je objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourggu 24. studenoga 1993.

Tajnik

Predsjednik

J.-G. Giraud

O. Due